ГОД. IX. ЯМБОЛЪ, 26 МАЙ 1932 ГОД. Брой 350

Трудъ

СЕДМИЧНИКЪ
за културни, обществени и стопанско-икономически въпроси.
Редактира комитетъ.
Отговаренъ
нед. „Свѣтлина" Йордановъ
ЯМБОЛЪ.
Телефонъ № 135.

ОКРЪЖНА СМѢТНА ПАЛАТА ВЪ ЯМБОЛЪ

Статията въ в. Изгрѣвъ. Ямболъ е естественъ центъръ на голѣма область. Бждащето на града ни и България на ямболци къмъ него.

Нуждитѣ на времето извикаха да се направятъ редица реформи въ много области на държавния апаратъ. Заговорихме за нѣкои отъ тѣхъ, за голѣми съкращения и сливания на служби и пр. Замисли се намаляване броя на окрѣзитѣ, което—при сегашнитѣ разбирания се съобщения и при нуждата отъ пълнонѣмощенъ въ всѣка область на обществената дѣятелность — неможе да не бѫде желателно; още повече, че ще даде възможность да се направятъ голѣми спестявания отъ чисто консумативни разходи.

Въ тоя духъ, дѣководния найвисокъ отъ опобрѣжения за икономии, съставителитѣ на новия държавенъ бюджетъ намаляватъ броя и на окрѣжнитѣ смѣтни палати. Въ връзка съ това намѣрение, г. Ив. Н. Митевъ, въ бр. 109 на в. Изгрѣвъ, слѣдъ като обосновава становището си да се замали още броя на смѣтнитѣ палати у насъ, набелязва и гродоветѣ, въ които трѣбва да имать седалищата си тия палати. Между тѣхъ е и Ямболъ, съ компетентность на смѣтната палата за окрѣзитѣ Бургаски, Хасковски и Мастанлийски. И въ подкрепа на това се пише:

> Ямболъ е естественъ центъръ на тѣзи окрѣзи. Факта, че гр. Ямболъ не е окрѣженъ градъ е безъ значение, защото нѣма нищо общо съ службата, нито пъкъ ще й преч

за правилното й отправление, а напротивъ ще бѫде, приближителенъ, по близко до обкржающитѣ го населения пунктове и съ желѣзо-пѫтенъ центъръ.

Действително Ямболъ е естественъ центъръ на голѣма и богата область. И не веднажъ въ историята, още преди Христа, той е отбелязванъ като средищие на духовна и материална култура и напредъкъ. Познавайки неговото минало, ние можемъ да кажемъ съ увѣреность, че Ямболъ има едно завидно бѫдеще и че той постепенно ще се разраства до пространствения градъ въ югоизточна България. Да не бѫде той още сега такъвъ, покрай отна сѣнето на държавата като машеха съ наши кой (и тоя) причи напр. отъ тѣй малкото държавни пѫтища и културни институти въ него; я ето сега и ново опопрвдаване съ пространственото закрепване на околското чуиище) виновни сме, до голѣма степень, и ние самитѣ. Дали въ всички кобогор, особено на общественитѣ дятели, е да изчистятъ и отстоятъ всички нужди на града и околията въ всѣко едно отношение.

Бѫде ли правилно оц нить, отъ насъ свмитѣ и отъ управленцитѣ на страната, Ямболъ има що ще заеме мѣстото си на средище на културата и напредъкъ.

Nautilus

БЪЛГАРСКАТА АЗБУКА

Нейнитѣ творители се честваватъ ежегодно отъ цѣловкупния български народъ. Нѣма българско сърце, което да не се разтупка въ този день на българската култура. Защото, наистина, равнонаостолитѣ извършиха недосегаемо велико дѣло.

Тази година празднинъкъ на българската азбука ще бѫде отминя доста шумно. Отслужвнѣ бѣ молебенъ, на който присъствуваха всички ученици съ учителитѣ. Следъ обѣдъ имаше ученически веселия.

Нѣщо, което би било желателно, за да се запазва и за въ бѫдеще, е да вини добрата уредба на празднина. Сега само на едно училище учителитѣ бѣха презъ цѣлия день съ децата. Добре би било при подобни тържества да се използува вече и високоговорителъ за божественитѣ служба и речитѣ.

НАША ДУМА

Партийнитѣ паспорти

Днесъ той е на мода. Той отваря всички врати. Па макаръ и притежателя му да е кралъ-хулигавема. Вземе ли какво става наоколо—въ тѣсно кабинетче, та на минало мжчно можемъ да се понесемъ — ни отговоритъ на интереса на странитѣ ли са тия масови замѣнявания на служби и постове съ хора, които държатъ нѣкакъвъ отъ мѣстото, на което сте настанявать. Или всѣки отъ насъ може да мжка практика и да стане дирижентъ!

Партийнитѣ паспорти — едно общественно зло. Тѣй трѣбва да се анулиратъ, ако искаме да не вземемъ, почти безизходно, въ задънена улица!

Вмѣсто него трѣбва да се легализира паспорта на компетентностьта: всѣки — ако има държавата нужда отъ него — полезенъ.

Аерогарата въ Ямболъ

Пристигатъ английски инженери

Известенъ е проекта за сградата международна аерогара въ града ни. Поради настъпилата криза реализирането му се забави. Напоследъкъ отъ страна на Англия напоно се подигна тоя въпросъ и за да може този важенъ пунктъ на въздушните линии Англия—Индия да се обзаведе съ скорошно пристигнатъ нѣколко английски инженери за да пручатъ условията на самото мѣсте. Както ни уѣдомиха отъ достовѣренъ източникъ, държавата ни не ще се завангарира съ изразходване на средствата.

Трѣбва да речемъ въ свои ресурси. А не както сега — да се дава мѣсто тамъ, гдето служебенъ цъ най-малко може да бѫде

-ю.

БЮДЖЕТЪТЪ НА УЧИЛИЩНОТО НАСТОЯТЕЛСТВО

Предстояще е съставянето на бюджета на училищното настоятелство. По въпроса за общата гаобалия сума, която трѣбва да отпусне общинатъ, обаче, сами послужимъ само съ нѣколко цифри:

Досега въ трапезаритѣ се издържахъ ежегодно около 450 деца. При увеличаването на скупотията безработица и мизерия нѣма ще трѣбва да се намали тѣхното число? Какъ ще се прилагатъ законитѣ за задължително обучение, когато около 3000 деца. Колко ли сж между тѣхъ бедните?

Знае се още, че социалното подпомагане — първата дъл ность на настоятелството,—не се състои само въ задоволяване стомаха на бедното и немощно дете. Дрехи. Обувки. Учебници. Ами за хигиената на учащитѣ? О топление, подържане на училищни сгради. И колко още!

Нека не се забравя, че числата, отредени за просвѣтни нужди въ бюджетитѣ на общини и настоятелство бележатъ степенъта на духовния и културенъ ръстъ на авторитѣ имъ и че чрезъ мѣртвитѣ цифри се дава жизнь, заразъ за просвѣтната политика на новоизбранитѣ ратници за сжщата.

R

ЯМБОЛЪ ВЪ МИНАЛОТО

АКАДЕМИЯТА НА НАУКИТѢ

Единъ отъ основателитѣ ѝ на академията — по-рано: Българско книжовно дружество — е отъ Ямболъ. Текста на подадения отъ Хлоба за разрешаване основаването на книжовното дружество.

Изселенитѣ се въ Ромжния следъ одринския миръ (1829 г.), българи сж се настанили главно въ Браила, изпращенъть отъ мисъл турци. Най-голѣмата часть отъ засемлящитѣ тукъ сж били българи отъ Ямболъ. Славенъ и цвѣтуващъ и Ямболъ. Видѣйки хора се развиватъ индивидуалнодъ сиино развитъ индивидуалнодъ нуси и съ висока култура, тѣ, запазили своитѣ народни обичаи и нѣсни и по-късно сж се замисли да създадатъ едно свое дружество, което да стане огнище на българска култура и наука и същевременно да издигне висъ, въ съзнанието на поробеното чината отрасили въ чужбина, пристаставя за българщината.

Българитѣ въ Браила, тои сж день български духовенъ центъръ, за да запазятъ да полагатъ основитѣ на такова дружество, което наименоватъ Българско книжовно дружество. За тази цѣлъ на 6 ноември 1859 г. се свикватъ всички българи отъ града, които се явяватъ въ голѣмъ брой. Следъ обѣдъ имаше ученически веселия.

Председатель на събранието е Христо Пишурка, а секретари Христо Ивановъ и Христо Ивановъ Кисимовъ. Председателъ Пишурка, като отваря събранието, казва, че то е свикано, за да се обсѫди въпроса за основаването на българско книжовно дружество. Следъ него взема думата Христо Ивановъ Кисимовъ, който казва, че въ Браила има много българи, които сж дошли тукъ, за да търсятъ по-добъръ животъ, но не сж забравили своитѣ обичаи, нито пъкъ своя родъ. Затова, казва той, трѣбва да се основе българско книжовно дружество, което да се грижи за българщината, за българския народъ, за неговото просвѣщение, за неговата история, за неговия езикъ, за неговитѣ обичаи и нрави, за неговитѣ народни песни, за неговитѣ народни приказки, за неговитѣ народни пословици и поговорки, за неговитѣ народни гатанки, за неговитѣ народни

Д-рь Н. Стайчевъ

ВИНОТО КАТО ПИТИЕ

Въ „Известия на Яйловската колиция, серия и т. нюм. Популярна Банка“ брой 46, редактирана отъ Н. Стайчевъ т. г., е помѣстена една статия подъ горния заглавенъ отъ г. агронома Печевъ отъ винарската кооперация „Мискетъ“, съ която се правя опитъ да възразя и сериозна реклама на виноплощението. Не бихъ се заловилъ да отговарямъ на автори, които не сж свързани по здравитѣ въпроси, но защото не като такива, а като вачъ на човѣшкото здраве ма-лага да посочя на обществото общото заблуждение, въ което г. Печевъ е попаднаъ и за което-то жалението му е пълно публично оснтение, съ което увлича нанивата публика, като се прави една търговска реклама на виното.

Преди всичко нѣкои изнегление, че единъ специалистъ—агрономъ, който може отлично да знае какъ се сади лозе, какъ се отглежда грозде и какъ се прави вино и какъ се суши, не е длъженъ да знае какъ страда и бедствува човѣкъ, какъ се изража и умира прежде-временно, тъкмо той се залави да препоржбва на обществото за здраве и болести. Въ България има 2—3000 медици и слава Богу до сега вито единъ отъ пзазчитѣ на народното здраве не е посмѣлъ да се изкаже публично за това голѣмо заблуждение, въ което е, да го славослови като елексиръ на живота, както г. Печевъ. Напротивъ, дори органитѣ на официалната санитарна власть сж задължени да водятъ борбата противъ пропагандитѣ алкохолизма, а мнозина лѣкари по наука, дъгъ и съвесть пропопѣдватъ въздържанието отъ всѣкакви алкохолни питиета.

Г-нъ Печевъ е виноделецъ — той борави съ витаминитѣ, радия и всевъзможнитѣ вѣни и тайни чудодейни сили въ виното и го поставя на висотата на найценното, най-хигиеничното и най-диететично питие. Забравено е да се упомене само, че виното трѣбва да е отъ конкрепация „Мискетъ“. Че е вкусно и приятно питие виното, за това нѣма да споримъ. Много работи има вкусни и приятни, но дали сж тѣй полезни за здравето, това е другъ въпросъ. Сега на въпроса:

1. *Хранозначимо* ли виното? Не се улеснява, напротивъ страдатъ отъ виното. Основно поне на вино следъ известно время почвать да страдать отъ възпаление на стомашната цина — хронически гастритъ, който е основа на стомашната язва и стомашния ракъ. Проф. Рѣск отъ Виена публикува презъ 1926 год. своитѣ точки, чисто научни и съвършенно неутрални опити по стомашното соковотѣление и храносмилането при различнитѣ видове храни и питиета, подобни на опититѣ на голѣмия руски физиологъ Павловъ. Стомашнитѣ сокове отдѣлять отъ алкохола повече, но бихъ желалъ да *повторюсь чествено*, съдържащъ много *вода и киселини* и *много малко пепелинъ* (стомашния ферментъ, който служи за разпадане на бѣлъчинитѣ). Авторътъ въ изкуственъ разпаримент, гогласи че повечко храна, която отъ лошия сокъ се смила по-мжлчо и това докарва хроничнитѣ стомашни катари. Особно опасно прекаяването на черно вино съ своето по-голѣмо съдържание на танинови вещества съ вредни за стомашната лигавица. Алкохола и въ малки количества влияе катастрофално върху всички ферменти и катализаторитѣ, като забавя или напълно пма тѣхното действие, защото ги съсирва, споредъ Павловъ. Нѣма лѣкарь по семарство, който да препоржва питието на вино при нѣкое стомашно възпаление, плакто рако — въпрѣки че споредъ „агрономската медицина“ на г. Печевъ виното „спомага на хранозначимото и предпазва отъ рецица болести“.

2. *Зараздителенъ болести* ли е? Не вече премахнати чрезъ виното. Нѣма нужда отъ други дезинсекции, предпазни мѣрки и други строги мѣрки при храненето и дезинфекцирането е единъ голѣмъ въпросъ. При образуването на чистата храносмилателенъ вещества играятъ голѣма роля, по защо ще ги търсимъ въ виното, което носи такава вреда на единъ младъ организмъ. Ако г. Печевъ има деца, бихъ му предложилъ най-напредъ да изпита благотворното влияние на винените фосфати и всички други скрити сили въ тѣхъ, за да види какви резултати и ефекти ще получатъ, че гогава да ги препоржчва на народа.

Ето какво остава отъ минералитѣ соли въ виното:

100 гр. сѫрѫжатъ							
Прѣсенъ гроздовъ сокъ	252	15	25	17	21	50	20/20
Бѣло рейнско вино	49 —	12	17	—	28	17	6
Черно винско вино	99	5	9	5	13	30	18/10

Очевидно е колко сж пострадали и минералитѣ отъ слѣдъ ферментацията, като желѣзото съдържа е унищожено, а и фосфатитѣ мнеко консумирани. Пъкъ дори и повече да сж станали тѣя соли и фосфати, не бива да се пие вино заради тѣхъ, защото трѣбва да се погледне голѣмото количество, което разрушава съ алкохола сж всички органи. Въ другитѣ храни ги има въ изобилие.

Напримѣръ:

100 гр отвара сѫдържатъ		фосф окисъ
100 „ козе мѣсо	=	237 „
100 „ женчуци	=	130 „
100 „ оризъ	=	84 „
100 „ раж. брашно	=	831 „
100 „ бѣли боб	=	1213 „
100 „ бадеми	=	1000 „
100 „ черепи	=	118 „
100 „ мозъченъ сокъ	=	1000 „
100 „ домати	=	93 „
100 „ спанаци	=	265 „
100 „ стафиди	=	413 „
100 „ вино	=	30 „

Нѣма що да се каже — голѣма е хранителната стойность на виненитѣ фосфати, още повече като сж съединени съ рѣдки и ценни таминтѣ. Фосфатитѣ на 100 гр. фасулъ се съдържатъ въ 4 литри вино. Много е „хранително“ винотo (?!).

3. *Хигиенитъ материи* (бѣлтъчнитѣ) въ вина нѣма такива *материи сами следи*, че дори и въпросъ за нѣкакво смѣлжение неможе да става. Въ таблицата на Scball дори и графа нѣма опредѣлена за бѣлтъчнитѣ въ винотo. Въ грозднто има 0,6% бѣлтъчини, които всички биохимици знаятъ отъ фермента, и като крвенъ продукть се образувать много отровнитѣ фузели (паточнитѣ алкохоли, като пропиловъ, бутиловъ и др.).

4. *Захаритѣ материи* нѣрно че даватъ голѣма мускулна сила и енергия. Но — виното не ги дава, а е останало въ винотo отъ тѣхъ, които сж тѣй много и полезни въ грозднтe нефермантиралъ сокъ. Ферментационнитѣ гѣбчици чрезъ една особна диастаза разпадатъ грозднтата захаръ. Тѣ сж храненъ сж захаритѣ материи и като крвенъ продукть на обмѣната на веществата отдѣлятъ алкохолъ и жлъчена киселина. Тѣ сж сжщо, както и всички микроби при заразителнитѣ болести като живѣятъ и се хранятъ, отдѣлятъ отрови). Алкохола е такава силна клетъчна отрова, че дори тѣлото съ самитѣ ферментационни гѣбчици, които го произвеждатъ. Тѣ спиратъ растежа си при 15—17% алкоолъ и ферментационната сила, което не става и при зараженитѣ болести.

100 гр. прѣсенъ гроздовъ сокъ съдържа 196 гр-хах.

100 гр. бѣло винo съдържа	0	„
100 „ бѣло рейнско вино	0/25	„
100 „ черно	0/16	„
100 „ сладко италианско	16	„
100 „ мадейра	30	„
100 „ портвайнъ	30	„
100 „ шампанско сѫбрано	4/0	„

Съ какви положителности пише г. Печевъ за голѣмата мускулна сила на виненитѣ захари, които сжществуватъ само въ негопата и то алкоолно пити, макаръ и въ фантазия и въ предубѣждението му напримѣрно да забуди публиката научно и да реклама на нѣкоя цена виното. Че върши непростѣно престижление съ това, защото съ измѣслени реклами едно вредно питие, съ което се насажда единъ пагубенъ алкохолизъмъ върху народа, за това г. почитателитѣ агрономъ не се интересуватъ. Тъкмо такива пропагандатори на алкохолизма на населението трѣбва да подпазватъ подъ голѣма отговорность предъ закона за народното здраве, защото съ такава реклама на винoто, като храна и питие, сж причинили и причиняватъ и рушителено дѣло за здравето, морала и поколението на българския народъ. Алкохолизма е послушенъ отъ всички заразителни болести — тъкмо такава демогогическа реклама на винoто не трѣбва да се допуща въ дни здрава нищита.

7. *Витаминитѣ!* Ахъ тия витамини — колко много сж спекулирали съ тѣхъ. Тѣ нѣматъ сж съ вѣърдени вещества за правилнитѣ функции на организма и за предпазване отъ така наречениятъ авитаминози, т. е. болести, причинени отъ липсата на витамини въ храната. Тѣ обаче сж въ изобилие въ обикновената ни храна, особно въ прѣсната сурова храна, плодове, зелени зеленчуци, чери хлѣбъ, орѣхи, лимони, и пр., та ще бѣле сами по себе си, да ги търсимъ и въ винoто, където тѣ сж като *слѣди* или минимални количества, останали отъ гроздовия сокъ слѣдъ ферментацията. Тѣ сж обаче главно бѣлтъчни вещества и се прецичать отъ алкохола и ферментитѣ.

Витамини има и въ много отровни билки и въ развалени вредни храни, но никой нормаленъ човѣкъ не би ги употрѣбилъ, безъ да дадъ ни смѣтка за вредностьта на дадения витамъ съ състави частъ. Прѣсния гроздовъ сокъ или безалкоолното вино съдържатъ не само нзобилие витамини, но и не само много повече минерални соли, ензими, но и много хранителната гроздова захаръ 19—20%, безъ слѣда отъ каквито и да било отрови, било алкохолни, било отъ алкохолъ или отъ прекомерно количество алкохолъ. Едно парченце лимонъ изядено всѣки день, или по нѣколко листа сурова маруля, зелень чесънъ или краставици ни внасятъ изобилие витамини С, които предпазва отъ авитаминозитѣ, та да не става нужда отъ виненитѣ витамини. Германскитѣ войници презъ време на войната се предпазвали отъ скорбута не съ вино (винoто бѣ забранено на войницитѣ), а съ по-евтинъ лимонъ въ ранницата. Това е съ думи, а факти!

8. *Радноактивностьта на винoто* нанстина е нѣщо най-модерно днесъ въ Германия и Франция. И наистина Франция е намѣрила винения радий. Много естествено е, че въ онния почви, където има радиевн руди и въ растенията ще преминатъ следи отъ радиевн съединения и отъ тамъ минералнитѣ радиоактивность, която, е разбира се, безъ абсолютно никакво значение, както за здравето, така и за лѣкуването на известни заболявания. Дори и минералната ни Сѣ, не сжществува радиоактивность нѣкаква, която да има особно лѣчебно действие, което имъ се приписва. Активотѣ не сж още приключени за радия. Дългогодишни опити и системни клинични наблюдения показали, за да се докаже вліянието на проблематичната вънка радиоактивность Не ми се вѣрна, обаче, въ ямболската почва да има дори и следи отъ радиевн съединения, но ще трѣбва много и много отъ „Мискетъ“, за голѣмо сжалѣние, не ще приключенъ тежава никаква радиоактивность, да ца укаже и нѣкакъва цѣлебность, като Солу-Дервентската или Нареченскитѣ минерални бани.

9. *Заключението* на г. Печевъ е съкрушително за всички опитни и дори алкоолни питиета, които и той признава знача за *вредни, безъ да имать нѣкакви хранителни, лѣчебни и здравни свойства, каквато има винoто.* До тукъ и двамата сме съгласни, обаче и винoто трѣбва да се включи безусловно въ тази категория, защото то е алкоолно пнтие, макаръ и натурално, безъ нѣкакви си хранителни, лѣчебни и здравни свойства, които медицинската наука решително отхвърля. Следитѣ отъ нѣкои хранителни вещества ни елементи въ винoто не играятъ абсолютно никаква роля въ сравнение съ рушителното влияние за здравето, което алкохола въ сжщото нрпнесе. Ако г. Печевъ е добъръ специалистъ. Мпенията на Пастьоръ и Либихъ сж вече много стари, за да можемъ да ги приемемъ сега, когато нонната медицинска наука е обогатена съ безброенъ експериментални и наблюдения за *вредностьта на всѣко алкоолно питие*. Пастьоръ сѣ голѣмъ бактериологъ, но не и клиникъ, който да нѣлюдава болни, луди, народенн, глупави и умиращи отъ алкохолизъмъ, е компетентенъ въ науката за болеститѣ. Голѣмия берлински физиологъ *Рубнеръ*, съвременникъ, пише: „*Алкохола поврежда не само нервната система, но и всѣко клѣтъчно дѣло изпито за развеселяване и напиване; действията му настѣпватъ сжщо, ако и да се не бѣгне напиването; сжщо тогава, когато нѣма опити за чувствп количество да бѣде още повече опасително, че постепенно слѣзъ годинии и десетилѣтия да се познаятъ послѣдствията*“. (Това е за умѣрено, а безвредно пнене на винoто и всѣко алкоолно питие — 10 грама вино съдържа 7—10 грама чистъ 95 градусенъ алкоолъ, толкова съдържа 25 грама ракия. *Другъ алкоолъ е единъ силенъ действуващъ отровенъ апаратъ*, затова той не е никакъвъ ценен горивенъ материалъ“ — пишатъ *Шенкъ и Гюрберъ* въ учебника си по физиология на лѣкари въ Германия. *Професоръ Шрейеръ*, голѣмия нѣмски интернистъ, е той, на когато му прнсѣда дава за алкоол: „Когато се говори за вредното вліяние на алкоолнитѣ питиета, винотo сжщо . . б. м., ни първо мѣсто трѣбва да се има предъ видъ заболяванията на сърдечния мускулъ, на нервнитѣ апарати на сѣрдцето и кръвоносните сждове, сѫщата чувствителност на кръвоноснитѣ гѣбкпни, по които тече кръвьта, се вліне дори *отъ най-малкитѣ количества* алкоол“. Това вѣрно може да напроѣва и докаже съ една чаша вино — то не предизвиква непосредно, но ще имать предъ видъ заболяванията на сърдечния мускулъ, на нервнитѣ апарати на сѣрдцето и кръвоносните сждове, сѫщата чувствителност на кръвоноснитѣ гѣбкпни, по които тече кръвьта, се вліне дори *отъ най-малкитѣ количества* алкоол“. Това вѣрно може да напроѣва и докаже съ една чаша вино — то не предизвиква непосредно, но ще имать предъ видъ заболяванията на сърдечния мускулъ, на нервнитѣ апарати на сѣрдцето и кръвоносните сждове, сѫщата чувствителност на кръвоноснитѣ гѣбкпни, по които тече кръвьта, се вліне дори *отъ най-малкитѣ количества* алкоол“.

Австрийския хигиенитъ *проф. Праусницъ*, въ учебника си по хигиена, казва, че алкоолъ е силенъ защитникъ на всѣкакви заразителни болести, да се избѣгне отъ окото на вниманлния наблюдатель върху алкоолната литература, че въ винарска Франция има доста лѣкари и професори, които сж противъ употрѣбата на винoто, защото и тѣхнитѣ капитали сж въ винопроизводството. Г-нъ Печевъ може да си прави реклама на винoто, като майсторъ въ „Мискетъ“, да го хвали, че дава весело настроение, че му кое забрава и изманва блаженство, че подлудява човѣка, като парализира главнитѣ мозъчни центрове, но за го рекламира за хигиенично, хранително и лѣчебно — това е неоснователно и непростлнение спрѣмо народното здраве.

Проф. Алексѣевъ по *фармакология* и терапия въ нашия медицински факултетъ пише следното по алкоола: „Редовното употрѣбление на алкоолъ довежда и други признаци отъ страна на нервната система. Като една голѣма причина за артериосклероза считаме редовното, *макаръ и по-малко*, употрѣбление на алкоолъ“. „Съдаване на хронически болести е една отъ най-голѣмитѣ опасности отъ алкоола“. „По-голѣмитѣ дози (повече отъ 1 до 5 грама за денонощие) винаги влиять вредно, като действуватъ парализирано върху ретикулоендотелиалния апаратъ“. (Тѣзи апарати обусловаватъ борбата на организма съ заразитѣ и отдѣля защитнитѣ серуми — б. м.). При систематичното употрѣбление на алкоола се нама единъ хроничень отравяне съ него. Хроническитѣ алкоолизмъ се получава у хора, които безъ

КНИЖОВНИ ВЕСТИ

Йор. В. Богдаръ

Повлиянията, така дълго пре-
обърната като културно огни-
ще, извикаха, съ всѣки новъ день,
нашата духовна мощь. Проявиха
се нѣколко писатели съ, смѣ-
ло, най-красноречивъ доказ-
ство. А днесъ вече могатъ
да се наброятъ не малко про-
изведения поети и писатели,
които вѣрни на призванието
си творятъ прекрасни разкази,
романи, стихове.

Въ реда на тия скромни, пре-
данни и съ неподклатимъ творче-
ски идеализъмъ културни работ-
ници е Йор. В. Богдаръ отъ Сли-
венъ. Неговата първа стихосбир-
ка „Зарана" го наложи на внима-
нието на четящитѣ, като поетъ,
чиито източници на вдъхновле-
ние сѫ народната романтика и
нашитѣ Гурбетчии, харами, бул-
гари, пастири, майчини и момин-
ски жалби. това сѫ обектитѣ,
на които поезията му, обогрена
съ топли, задушевни чувства и
пъстрена съ хубави сравнения и
думи изъ народнитѣ пѣсни.
Самата тая пълна съ горестни
мисли и изпълнена съ стихосбирка,
не очаквахме, че Богдаръ ще
издаде ново и по-смѣло завое-
вание въ поезията. Но, ето предъ
насъ е втората му книга стихове
„Синий говоръ Дунавъ", и трѣбва
да признаемъ, тя не бележи
никакъвъ напредъкъ. Малко нови мо-
тиви, форма не по-добра отъ
предишната. Но онова, което
прави тая книга отъ „Зара-
на", струсва ни съ, по-осезае-
мата свѣтлость на поетичес-
кия гамъ. И макаръ че не
срѣщатъ и тукъ тѣжкитѣ нотки
на скърби, преобладяващото чув-
ство е по-радостно, по-бодро.
Въ нѣкоитѣ „Утехи", „Пастораль-
ни" и стихотворението
„Прибуда" облъсквать душата
ни съ нѣщо и затрогаща искрен-
ость, и говорятъ за нѣрвния
и артистически усѣтъ на автора
си.

Л.

200 години *да работите 200*
години лева не можите да спе-
стите. Но това можите да на-
правите въ единъ мигъ, като
купувате билетъ отъ журна-
листическата лотария.

Говоръ и демократи

Висшитѣ имъ съвети

Конгресътъ на Демократическия Говоръ, заседавалъ въ Сѣ-
дния въ срѣдата на месецъ, е из-
работилъ за членове на висшия пар-
тиенъ съветъ: Ст. Митевъ отъ
Ямболъ; Вълко Митевъ отъ г.
Сеймени и двамата ямболски
народни представители: Н. Са-
вовъ и Сл. Вестовенъ. Ямболска
околия е била представена на
конгреса отъ около 35 гости и
9 делегати, които единъ отъ ко-
ито не сѫ е пресъхвралъ къмъ
крелото на отцепилия се проф
Ал. Цанковъ.

Заседавалъ на предъ това кон-
гресъ на демократитѣ, на който
сѫ присъствували доста хора
отъ околията, е избралъ за чле-
нове на висшия съветъ на пар-
тията сѫщо двамата: Н. Са-
вовъ и Сл. Вестовенъ. Ямболска
околия е била представена на
конгреса отъ около 35 гости и
9 делегати, които единъ отъ ко-
ито не сѫ е пресъхвралъ къмъ
крелото на отцепилия се проф
Ал. Цанковъ.

Заседавалъ на предъ това кон-
гресъ на демократитѣ, на който
сѫ присъствували доста хора
отъ околията, е избралъ за чле-
нове на висшия съветъ на пар-
тията сѫщо двамата: Н. Са-
вовъ и Сл. Вестовенъ. Ямболска
околия е била представена на
конгреса отъ около 35 гости и
9 делегати, които единъ отъ ко-
ито не сѫ е пресъхвралъ къмъ
крелото на отцепилия се проф
Ал. Цанковъ.

ДУМАТА НА ГРАЖДАНИНА

Езеро въ градината

Не би ли било удобно вмѣсто
да се засипа трапа до цѣтъ-
ника въ градината, да се приспо-
соби за езеро. Струвами се това
не е нито сжало, нито трудно.

Ст. Ст.

Курсъ по физическо възпитание

Спортнитѣ клубъ „Слава"
урежда курсъ по физическо
възпитание. Курсътъ ще се ра-
ководи отъ В. Боевъ и П. Геор-
гиевъ, сѫвършили държавния
курсъ за физическо възпитание.

Ще бѫдатъ застѫпени: гим-
настика, лека атлетика, малки
игри, голѣми игри, (хазена,
волейболъ, баскетъ болъ, бейз-
болъ и футболъ).

Ще се четатъ лекции по хи-
гиена, физиология и др.

На младитѣ ратници въ об-
ластьта на физическата култу-
ра пожелаваме успѣхъ.

Гражданинъ

ЗА НАШЕТО СЕЛО

с. Хамзоренъ

Преди врѣме учителитѣ орга-
низираха театрална трупа въ
селото ни. Тя представи недав-
на драмата Зла свекърва, която
бѣ изнесена доста добре.

Зрителъ

Евтино пѫтуване

Ще издава билети гара Ямболъ

Отъ 1 юлий гара Ямболъ ще
издава цѣли билети за отиване
и връщане до Бургасъ само въ
недѣлни и праздични дни.

Желателно е това да става и
за линията до Елхове, по гаритѣ
на които може да се слиза
и се отива въ града край
Тунджа.

ХРОНИКА

Данъчното управление е изда-
ло обявление, че до 25 юний се
правятъ облѣчения при изпла-
щание данъцитѣ Заинтересувайте
се!

Отъ 16 того въ мѣстната т. п.
станция е въведена служебата
международна въздушна поща
за писмовна кореспонденция,
която ще се таксува по спици-
ленъ тарифъ. Поддържата такса
за кореспонденция тукъ въ стан-
цията, ще отпада на следния
день отъ аеропорта Божурище.
Разстоянието между София —
Берлинъ и София — Парижъ,
като крайни пунктове ще бѫде
прелетяно отъ пощенскитѣ
аероплани за 10—12 часа, а за
междинни станции: Бѣлградъ,
Букурещъ, Будапещи, Виена,
Прага и др. ще се достава сѫ-
щия день на отпатената подиръ
обѫдъ. Подаването и тамъ-
нето на аеропощенскитѣ писма сте-
ва въ станцията на гишето гдѣ-
то се приематъ препоржчанитѣ
писма.

Журито за проекта за па-
метникъ на загинавшитѣ въ сѫ-
нитѣ отъ Военното у-ще е оп-
ределило да отпуши на първо
място проекта въ който учас-
твуваше, заедно съ двама архи-
текти, съграждания ни скулпто-
торъ г. Ю. Кръстмаровъ.

Българската царска легация
въ Атина съобщава, че декла-
рацитѣ за всички задължения
на фирми и лица въ Гърция къмъ
такива въ странство, трѣбва да
бѫдатъ написани на гръцки или
френцузки езикъ.

Заинтересуванитѣ, които сѫ
подали направо декларацитѣ,
да напратятъ на легацията по-
дробни сведения за въемания
тѣ си.

Годеницѣ! *Щастие за бѫдащия*
ви семеенъ животъ Ви пои ли-
тарията на Съюза на журнали-
ститѣ.

Концертъ, посвѣтенъ на Чай-
ковски, сѫ даденъ за втори пѫть
въ недѣля. Музикалнитѣ крити-
тикъ г. Берсеневъ дажде хубава
беседа за Чайковски и на-
правѝ анализъ на изпълненитѣ
пиеси.

Българското училищно на-стоо
благодари за даденитѣ обѣди
въ безплатнитѣ ученически тра-
пезарии на: г-жа Елена Кирова,
Жел. Шкиларовъ, Др. Демчуровъ,
и на последнитѣ на г-жа Ан.
Б. Керемидчиева за даденитѣ въ
продължение на 10 дни обѣди
на 100 деца.

Редакцията не може да не по-
сочи като примѣръ за подража-
ние жеста на горнитѣ.

Рдять *Iye би дойде на земята*
ако спечелите една отъ преми-
ите на журналистската лотария.
Вземете си билети!

Епковскиятъ пробѣтенъ панаиръ се открива на 1 юний.

Споредъ новото разписание на
Б. Д. Ж. влаковетѣ тръгватъ:
отъ Ямболъ въ 4'25, 12'10 и
18'5 часа, а отъ Елхово въ 6'30,
15'30 и 20'30 часа.

Конгресътъ на съюза на по-
жарнитѣ командири, закрилъ се
завчера въ София, е избралъ за
секретарь на конгресното бю-
командира на ямболската по-
жарна команда г. Ю. Кондовъ.

Д-ръ Димитръ п. Атанасовъ

специалистъ
по гинекология и акушерство

се установи на частна практика въ града ни
ул. Търговска — къщата на АТ. КЕХАЙОВЪ 2—3

Високо качество
КАШКАВАЛЪ, СИРЕНЕ, МАСЛО

узрѣла стока, ще намѣрите на едро и дребно при

Миниковъ & Аневъ — Ямболъ
ул. „Търговска" № 6.

1—5

ЛОЗАРИ

Цената на ТУТОКИЛА и АРЗОЛА тази година е много намалена.

Който пръска сѫ бордолезовъ разтворъ на пос-
тавя и Арзола противъ гроздовия молецъ. За 100
литра вода 13 л — при АНДОНЪ Г. НОЙКОВЪ 1—5

ЯМБОЛСКА ПОПУЛЯРНА БАНКА

КООПЕРАТИВНО СДРУЖЕНИЕ за кредитъ, спестовность,
общи доставки, продажби и др. Спец. служба «п касе» за
членовете.

Основана 21. Х 1910 год.

Собственъ банковъ домъ на ул. «Освобождение» — те-
лефонъ № 60.

Членъ на Българската Централна Кооперативна Банка.

КОРЕСПОНДЕНТИ — ПОПУЛЯРНИТѢ БАНКИ въ всички
градове, гари и пощенъмъ села.

Капиталъ	17,000,000	Пасивитѣ	45,000,000
Влогове	40,000,000	Имоти	3,000,000
Разни	5,000,000	Излишъци	14,000,000

Продава се двуетажна къща

съ изба, дворно мѣсто, отдѣлно здание — сега са-
лонъ на дво «Макаби», на ул. «Св. Кирилъ», меж-
ду дворовеѣ на Моисъ Коенъ и Авраамъ Коенъ —
задъ читалището.

1—3 Справка Ш. ДОБРЕВЪ & С-ие — Ямболъ.

ЯКУБЪ МЕХМЕДОВЪ ЯКУБОВЪ — САРАЧЪ

Продава единъ дюкянъ на пл. «Освобождение»,
въ който сега се помѣщава пастармаджийницата
на Марчеви. 1—3

на складъ
ПИШУЩИ МАШИНИ
„ЕРИКА"
при Николай х. Колевъ 2

ОБЯВА

Притежатели на вина сѫ недостатъци! Отне-
сете се до **Н. Дечевъ** бившъ специалисъ винарь
при Кооперация «Мискетъ», Ямболъ—ул. Бургаска
74 или клуба Зап. Подсфицери. 4—4

„Балканска билка" — Растителна къща
Централа Габрово — Клонъ Ямболъ
до старата поща — ул. „Д. Ясларъ"

Ще намѣрите всички видове

ЛѢЧЕБНИ БИЛКИ

Планински чай, прѣсенъ липовъ цѣтъ, червенъ кантарионъ,
лайчуна, негстарянски чай и други.

Особено негстарянски чай за шофьори, файтонджии и др.
работници по фабриките, които сѫ изложени често на простуда,
сакпо и на сеекситѣ курнери.

3—3 ОТЪ МАГАЗИНА

„Транецъ" ратува за по-добри дни!

Платете си абонамента

Детскиятъ театръ въ Страджа

Ученицитѣ отъ с. Сунгурларе, карнобатско, сж представили на 22 май въ с. Страджа детската оперетка «Принцеса Марципанова». Особено впечатление е направилъ оркестърътъ, съставенъ отъ учители и ученици, който съпжтствувалъ съ лека и сполучлива музика на малкитѣ артисти.

Селянитѣ за първи пжть видѣха малки артисти, които ги завладѣха съ непринудената си игра. *А. В.*

КИНА И ТЕАТРИ

Модеренъ театръ представи тази седмица *«Сахарската гробница»*, филмъ, пропѣнуванъ съ завладяващъ героизмъ и самоотверженость.

Наскоро: *«Последната рота»* съ Конрадъ Вайдъ, *«Страната на любовьта»* съ Рамонъ Новаро — музика, която успокоява изпъчанитѣ отъ всѣкидневието нерви.

Кино «Свѣтлина» продължава да представя *«Любовь и шампанско»* съ Иванъ Петровичъ, единъ филмъ на любовь и спортъ. Отъ понедѣлникъ премиерата на първия говорящъ филмъ на Евелина Холтъ — *«Единъ часъ щастие»*. Това е мелодията на непорочната девственa любовь; шлагеритѣ сж отъ първия композиторъ Жанъ Жилбертъ: Пердари ми единъ часъ, щастие, Щастливъ съмъ, когато . . ., Вижъ, вижъ малката кукла. . . и др.

Спортъ, туризмъ и юнашки вести

Колоездачниятъ съборъ на 2 тракийска область, състоялъ се на 8 т. м. въ Пловдивъ, е рѣшилъ на 9 ид. м. да се състоятъ и колоездачни състезания въ града ни.

На 24 т. м. се състои футболенъ мачъ между Слава — Ямболъ и П. Хитовъ — Сливенъ съ резултатъ 1:4.

Злободневниятъ мачъ на сезона бѣ тоя межжу ямболскитѣ клубове Слава и Ботевъ игранъ на 15 т. м., и завършилъ съ неочакванъ резултатъ 1:2. По тоя начинъ Ботевъ става сериозенъ претендентъ за първенство въ Б. О. С. О., което отъ 2 години държи Слава.

Мачъ между ямболскитѣ клубове Слава и Победа се състои на 22 т. м. съ резултатъ 1:3.

Съборътъ на Ю. Т. С. ще се състои на 16, 17 и 18 юлий, въ Ст.-Загора. Слѣдъ събора ще има излети изъ Стара-планинъ, Сакара и Странджа. Ямболци отъ сега се приготятъ да уредятъ заедно съ сливенградци и Сливенци, излетъ до: Одринъ, Малко-Търново и рѣка Ропотамо.

Колоездачниятъ сезонъ въ града ни се откри на 22 т. м. съ шосейно надбѣгване до Сливенъ и обратно. Километражъ 60 клм. Пуснати бѣха 5 бѣгача. Пристигнаха първи Н. Димитровъ за 1 ч. 53 м. и 1 сек., Занаевецъ, втори Н. Р. Мартиновъ за 1 ч. 55 м. и 26 сек. — първи асистентъ и трети П. Г. Арнаудовъ за 2 ч. 3 м. 44 сек. — втори асистентъ. На победителитѣ бѣха дадени възпоменателни медалиони.

Изпититѣ за завършенъ курсъ на чирашкото училище при мѣстното допълнително занаятчийско училище започватъ на 27 май и ще свършатъ на 5 юний. За министерски пратеникъ при тия изпити е назначенъ Ст. Стойчевъ, учитель въ Ковларжелѣзарското училище.

Платете си абонамента

Съюзътъ на журналиститѣ въ България
Пенсионенъ фондъ
устройва
голѣма народна ЛОТАРИЯ
10,000 печалби
200,000 лева
150,000 лева
100,000 лева
50,000 лева
и много други
Цѣлъ билетъ 40 лв. четвъртина 10 лв.
Теглене на 21 августъ т. г.
Вземете си на време билети, за да запазите щастливитѣ номера
4—5 Продажба на билети въ Вестникарската Агенция

ИВАНЪ Г. ДИМОВЪ
Дългогодишенъ секр.-бирникъ, окржж. провѣритель и дѣн. началникъ градск. община, приема да изготви общински и училищни отчети, както и всѣкакви преписки по отчетитѣ, при запазена тайна.
Потърсване сладкарница «България», или домътъ му улица «Св. Никола» № 16—Ямболъ. 4—4

Лозаро-Винарска Кооперация „МИСКЕТЪ" - Ямболъ
Има на складъ въ модерната си изба
най-добрекачествени южно-български
БѢЛИ и ЧЕРВЕНИ ВИНА
известни съ голѣмата си крепкость и мискетовъ ароматъ.
Сжщата разполага съ ХУБЕЛИ КОНЯЦИ, МАСТИКА, ДЖИНОВА РАКИЯ, ВЕРМУТЪ, АМЕРЪ, ВИШНОВКА, МАЛИНОВКА и други питиета. **Кооперация „Мискетъ".**

ЕЛОКТРОМОТОРИ
последна дума на електротехниката само при
5—5 **Ат. Гривовъ**

ПЕЧАТНИЦА „СВѢТЛИНА" МАРАНГОЗОВЪ
Снабдена съ **модерни шрифтове** и орнаменти, печата всички книжа за учреждения, банки, търговци и др.
съ най-голѣма акуратность
При сжщата има и **КНИГОВЕЗНИЦА**
ЦЕНИ ИЗНОСНИ

Внимание! НЕ ИЗПУСКАЙТЕ СЛУЧАЯ! Внимание!
НА НЕИМОВѢРНО НИЗКИ ЦЕНИ!
Табло ирвати, гардеробн, гарнитури, столове прости и луксозни, заканални стенни и вѣртящи се, корнизи, транспаранти,
Шевни и плетачни машини
ГОТВАРСКИ МАШИНИ
за горно и обикновено горене
ГРАМОФОНИ Колумбия, Хисъ Майстеръ Войсъ
Радио електрикъ и др.
ГРАМОФОННИ ПЛОЧИ повече отъ 500 различни шлагери и много др. машини и грамофонни плочи.
при **Николай П. х. Колевъ—Ямболъ**
уп. Величкова 10. Телефонъ 155.
На чиновници и учители на изплащане.
Посетете, за да се увѣрите. 2

Магазинъ „БИЛКА"
до старата поща
Има на складъ всички
лѣковити билки и Солу-Дервентска вода „Момина".
3 **Отъ магазина.**

СИНЪ КАМЪКЪ „МАКЕНЗИ"
на конкурентни цени при
Николай х. Колевъ

Даватъ се подъ наемъ
3 стаи, кухня и салонъ, хигиенични, на ул. Търговска
3 Споразумение: **Паспалджиевъ**

ВАЖНО ЗА ЯМБОЛЪ И ОКОЛИЯТЪ!
По случай откриването на строителния сезонъ и предстоящитѣ Великденски празднини, намалихъ цѣнитѣ на всички артикули, **ЕЛЕКТРО-ТЕХНИЧЕСКИ** и инсталационни материали: кабели, шнурове, абажури, плафоньрия, арматури и др.
ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО
РНІЦІРЪ РАДІО:
радио апарати за направо скачване съ осѣбственото и за акумулатори и батерии за тамъ, каждето нѣма електрическа мрежа.
Отдѣлъ златарство, бижутерия, часовникарство:
Приемать се поржчки за златни и сребърни бижута и украшения.
ИЗВЪРШВАТЪ СЕ: всѣкакви електрически и звънцови инсталации.
ПОПРАВКА НА: разни часовници, грамофони, електр. приборни апарати и машини.
Пълнене акумулатори отъ 4 до 120 волта.
Работа чиста и акуратна.
Съ почитание: **Михаль Ст. Бояджиевъ**
4—5 ул. „Търговска" № 26.

ПРОДАВА СЕ НЖЩА въ I отдѣлъ на жгъла на улицитѣ «Ангелъ Кънчевъ» и «Антимъ I» южно изложение състоящa отъ две стаи на партера и две тавански стаи, съ дворно мѣсто около 500 кв. метра и лице 54 метра много износно.
5—5 Справка: **Николай Пастировъ — Каргова**

Електрически материали, за открита и скрита инсталации.
Електромотори съ разни мощности.
Шевни и плетачни машини.
Кревати таблени и месингови.
Ще намѣрите при **Ат. Гривовъ** ул. Търговска, на най-износни цени и условия. 5—

Дава се подъ наемъ
удобенъ апартаментъ съ всички удобства
Споразумение: **Пани С. Момчевъ**

Оцетна фабрика „ИЗГРѢВ" Д. Д. - Гара Ямболъ
купува вина подлежащи на вкисване - предимно бѣл

Вода! Хигиена на селото! Вода
Благодать носи дипленката „Каруедъ
Отъ 5 годишно дете до немощния старецъ — всѣки може съ дипленката «КАРУЕДЪ» да вади вода, дори и отъ 80 м. дълбокъ кладенецъ, срѣдно 5000 литри въ часъ, достатъчна за цѣло село. При дипленката водата не замръзва, метала не ръжда, тата й не ръждясва, водата добива озонень вкусъ, отъ кладенчева застоялата става вече рѣчна. Кладенцытъ се херметически затварятъ и опасността отъ замърсяване и епидемически болести е изключена. Съ 5 пати по-малко сили се добива 5 пати повече вода въ сравнение съ коя и да е друга помпа. Стоимостьта е писана добре — цѣлъ животъ нѣма да имате поправяне.
Общинари, снабдете селото съ дипленка
Дирекцията на Нар. Здраве съ запов.ѣдь нарежда всѣка община да се заеме най-сериозно за хигиенично водоснабдяване.
За сведения обърнете се къмъ **ИВАНЪ К. МАРАНГОЗОВЪ** — печатница «Свѣтлина» — Ямболъ.

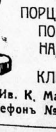
ПЕЧАТИ
ПОРЦЕЛАНОВИ
ПОРТРЕТИ
НАДПИСИ
и
КЛИШЕТА
при **Ив. К. Марангозовъ**
Телефонъ № 135.

Печатница „Свѣтлина" — Марангозовъ—Ямболъ — № 241—1930